

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/1023/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5812206113
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5812206113.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej, členov senátu JUDr. Jána Burika, JUDr. Ladislava Mejstříka v právnej veci navrhovateľa J. X., nar. XX. X. XXXX, bytom X., U. XXX, zastúpeného JUDr. Jánom Vajdom, advokátom so sídlom B., V. B.. XXX proti odporkyni R. R., nar. X. X. XXXX, bytom U. J. XXX, zastúpenej Pohanka & Partners, s.r.o., so sídlom Dolný Kubín, Radlinského 1716, v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, č.k. 8C/129/2012-160 zo dňa 30. júla 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX k.ú. X., pod A parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape ako parcela č. 484/9 zastavané plochy a nádvoria o výmere 447 m², parcela č. 484/10 zastavané plochy a nádvoria o výmere 153 m², parcela č. 484/33 zastavané plochy a nádvoria o výmere 164 m², parcela č. 484/37 zastavané plochy a nádvoria o výmere 68 m², parcela č. 484/39 zastavané plochy a nádvoria o výmere 55 m², parcela č. 484/40 zastavané plochy a nádvoria o výmere 20 m², stavby súpisné č. XXX na parcele č. 483/37 rodinný dom, súpisné č. XXX na parcele č. 484/39 garáž s tým, že tieto nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva navrhovateľa. Zároveň navrhovateľovi uložil zaplatiť odporkyni na vyrovnanie spoluvlastníckeho podielu sumu 51 500,- eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol. Rozhodnutie o trovách konania si vyhradil na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Znaleckými posudkami predloženými navrhovateľom mal súd preukázané, že nehnuteľnosti nemožno reálne rozdeliť na dve samostatne užívania schopné časti. Ani odporkyňa nespochybňovala, že sporné nehnuteľnosti obýva iba navrhovateľ, nemala v podstate žiadne zásadné námietky voči tomu, aby boli prikázané do jeho výlučného vlastníctva. Počas konania sa účastníci zhodli na všeobecnej hodnote sporných nehnuteľností v čiastke 103 000,- eur, tak ako bola určená znaleckým posudkom č. 43/2013 zo dňa 10. 3. 2013 znalkyňou Ing. Annou Kohárovou z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností. Nevyhovel požiadavke navrhovateľa od náhrady pripadajúcej na podiel odporkyne odpočítať splátky úverov, ktoré podľa vlastného tvrdenia zaplatil, resp. hodnotu tvrdených investícií s tým, že o návrhu, resp. o vzájomnom návrhu, ktorým sa požaduje zaplataenie určitej sumy z dôvodu širšieho vyporiadania, sa rozhoduje samostatným výrokom rozsudku, nie v rámci „zápočtu“ do náhrady za spoluvlastnícky podiel. Nevyhovel návrhu navrhovateľa, aby do výroku rozsudku uviedol, že preberá za odporkyňu splatenie zostatkov úverov v Prvej stavebnej sporiteľni, a.s. a v Československej obchodnej banke, a.s., nakoľko z predložených úverových zmlúv mal preukázané, že sporné nehnuteľnosti sú zaťažené záložným právom vzťahujúcim sa k úveru účastníkov v ČSOB, a.s., avšak nemal žiaden právny podklad, vychádzajúci z platného právneho poriadku pre vyslovenie, že navrhovateľ namiesto odporkyne

preberie splatenie zostatkov týchto úverov. Prevzatie dlhu podľa § 531 OZ, resp. pristúpenie k záväzku podľa § 533 OZ je hmotnoprávnym úkonom, hmotnoprávnym vzťahom medzi dotknutými účastníkmi, do ktorého nie je súd oprávnený vstupovať a nemôže autoritatívne uložiť niektorému z účastníkov povinnosť zaplatiť, resp. prevziať zostatok úverových prostriedkov, odhladiť od toho, že úver v Prvej stavebnej sporiteľni, a.s. nebol spoločným úverom oboch účastníkov, ale iba úverom odporkyne. Taktiež pokiaľ sa dožadoval zaplata čiasťky 51 500,- eur s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne od 5. 5. 2014 do zaplata, dôvodiac investíciami navrhovateľa do sporných nehnuteľností, konkretizoval, že suma 44 332,- eur predstavuje časť predmetného úveru, poskytnutého ČSOB, a.s. obom účastníkmi konania s tým, že navrhovateľ ju použil na investície do rodinného domu, zvyšok do sumy 51 500,- eur predstavujú splátky, ktoré zaplatil za odporkyňu na úvery poskytnuté jej Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s. a ČSOB, a.s. a ktoré boli v tejto sume tiež použité na investície do spoločného domu. Navrhovateľ však žiaden dôkaz o investíciách do sporných nehnuteľností v sume 44 332,- eur nepredložil, v tomto smere neunesol dôkazné bremeno, pričom samotné poskytnutie úverov obom účastníkmi ešte nedokazuje, že navrhovateľ v uvedenej sume aj skutočne do sporných nehnuteľností investoval. Navyše úver bol viac než v polovici použitý na úhradu predchádzajúcich úverových vzťahov a ani to, že zvyšok v čiastke 30 170,08 eur bol poukázany na účet navrhovateľa, nedokazuje vnesenie investícií do spoločných nehnuteľností. Navyše úver bol podľa úverovej zmluvy poskytnutý ako bezúčelový, a teda účastníci nemali ani povinnosť deklarovať použitie peňažných prostriedkov. Od Prvej stavebnej sporiteľne, a.s. súd takéto doklady nepožadoval, nakoľko jednalo sa o úver poskytnutý odporkyňi, a teda v konečnom dôsledku by nimi mohli byť preukázané prípadne iba jej investície a nie investície navrhovateľa. Z dôvodu, že súd nemal preukázané investície navrhovateľa do sporných nehnuteľností a nemal preukázané ani platby navrhovateľa bankám za odporkyňu zamietol jeho návrh v časti o zaplata 51 500,- eur s príslušenstvom, nakoľko nebolo preukázané, že by sa odporkyňa podľa § 451 ods. 1 a 2 a § 454 OZ bezdôvodne na úkor navrhovateľa obohatila.

Proti rozsudku okresného súdu, v zákonnej lehote, doručil odvolanie navrhovateľ. Vytýkal okresnému súdu, že v priebehu konania zmenil právny názor vo veci, keď na pojednávaní konanom 24. 3. 2014 uviedol, že je vo veci potrebné vypočítať účastníkov a za tým účelom odročil pojednávanie. Na pojednávaní dňa 30. 7. 2014 názor zmenil, od výsluchu účastníkov upustil, hoci sa skutkový stav veci vôbec nezmenil. Samosudca si nesplnil povinnosť, vyplývajúcu mu z ust. § 118 ods. 2 O.s.p., keď neuviedol, ktoré právne významné tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné a ktoré zostali sporné a nedal navrhovateľovi, resp. jeho advokátovi možnosť upraviť ďalší procesný postup. Súd mu tým zároveň odňal možnosť konať pred súdom, keď z neúčasti na vytýčených termínoch pojednávania sa ospravedlnil pre svoj nepriaznivý zdravotný stav, pre dovolenku na zotavenie, pričom predvolanie na pojednávanie nariadené na deň 30. 7. 2014 mu nebolo doručené, a teda súd pochybil, keď na tomto pojednávaní konal a rozhodol v jeho neprítomnosti. V dôsledku nesprávneho postupu súdu vo veci nebol navrhovateľ vypočítaný ako účastník konania, nebola vypočítaná ako účastníčka konania ani odporkyňa. Prednesy advokáta nie sú dôkazy podľa § 125 O.s.p.. Odporkyňa pri výške požadovanej primeranej náhrady za spoluvlastnícky podiel vôbec nevzala do úvahy nesplatené úvery z ČSOB, a.s. Bratislava a z PSS, a.s. Bratislava, v ktorých vystupuje ako dlžníčka a spoludlžníčka. Túto skutočnosť nezohľadnil vo výroku II. rozsudku ani okresný súd, čím by v prípade právoplatnosti tohto výroku rozsudku vyvolal zbytočne nové súdne konanie. Odporkyňa do dnešného dňa nezaplatila ČSOB, a.s. Bratislava, ani PSS, a.s. Bratislava žiadnu peňažnú sumu ako splátky úverov, v ktorých vystupuje ako dlžníčka a spoludlžníčka. Všetky splátky úverov platil iba navrhovateľ z vlastných finančných prostriedkov. Odporkyňa mu na tieto splátky nikdy neprispela žiadnou sumou. Súd tak vo veci rozhodol predčasne bez dostatočného zistenia skutkového stavu veci, nevykonal všetky potrebné dôkazy na zistenie skutkového stavu veci, čím založil nesprávnosť výroku II. a III. napadnutého rozsudku. Výrok IV. je nesprávny vzhľadom na nesprávnosť predchádzajúcich výrokov. Žiadal preto v napadnutej časti rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa žiadala rozsudok okresného súdu ako správny potvrdiť. Uviedla, že navrhovateľ nepreukázal investície do spoločnej nehnuteľnosti, nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by tieto investície preukazovali. Ani vypočítanie účastníkov by podľa názoru odporkyne do konania nevneslo žiadne nové skutočnosti. Navrhovateľ, ktorý vypočítanie účastníkov navrhoval, jeho realizáciu svojou opakovanou neúčastou na pojednávaniach sabotoval. Ani predloženie potvrdení zo strany jednotlivých bánk o realizovaných investíciách do spoločnej nehnuteľnosti by situáciu nevyriešilo, nakoľko tieto by dokázali iba to, že investície v konečnom dôsledku vykonala odporkyňa, prostredníctvom ktorej boli investície financované. Stotožnila sa tiež so zdôvodnením súdu ohľadne

započítania plnenia navrhovateľa za odporkyňu pri jednotlivých úverových zmluvách s tým, že takéto započítanie v prebiehajúcom súdnom konaní nie je možné bez účasti a súhlasu dotknutých bánk ako účastníkov konania.

Krajský súd ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 2 písm. b/ O.s.p. a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. rozsudok okresného súdu ako správny, podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver. Svoje rozhodnutie náležitým a vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Preskúmaním obsahu spisu krajský súd zistil, že okresný súd na pojednávaní 5. februára 2014 poučil účastníkov podľa § 118 ods. 1, 2 O.s.p.. Taktiež navrhovateľ nepreukázal ani, že by súd mu odňal možnosť konať pred súdom, nakoľko bolo preukázané, že predvolanie na pojednávanie zo dňa 30. júla 2014 bolo doručované navrhovateľovi, pričom sa zásielka vrátila súdu ako neprevzatá v odbernej lehote 23. 7. 2014. Ani v podanom odvolaní navrhovateľ neuviedol, že by sa v čase doručovania zásielky a v čase plynutia úložnej lehoty v mieste doručovania nezdržoval, a teda nemal reálnu možnosť si písomnosť v tejto lehote vyzdvihnúť. Z obálky, ktorou bolo predvolanie na pojednávanie doručované, bolo zistené, že písomné oznámenie bolo zanechané 3. 7. 2014, odberná lehota bola do 21. 7. 2014, dátum vrátenia 22. 7. 2014 a dátum dôjdenia na okresný súd 23. 7. 2014. Pokiaľ v podanom odvolaní navrhovateľ netvrdil, ani nepreukázal, že sa v čase uloženia zásielky v mieste doručovania nezdržoval, odvolací súd dospel k záveru, že správne okresný súd vychádzal z fikcie doručenia zásielky a vo veci konal v neprítomnosti navrhovateľa. Pokiaľ navrhovateľ namietal pravdivosť údajov na obálke, ktoré boli zaznamenané zo strany pošty, je potrebné uviesť, že na ňom spočíva povinnosť tvrdenia, ako aj povinnosť dokázania svojho tvrdenia o tom, že mu oznámenie o uložení zásielky doručené nebolo.

Pokiaľ vytýka navrhovateľ v podanom odvolaní okresnému súdu, že ho ako účastníka konania nevyočul, je potrebné uviesť, že navrhovateľ napriek tomu, že mu boli náhradným spôsobom doručené predvolania na pojednávania, čo v podanom odvolaní nijak nespochybnil, sa na vytýčené termíny pojednávania nedostavil, navyiac bol v konaní zastúpený advokátom pre celé konanie, ktorý mal možnosť navrhnúť a predložiť dôkazy na preukázanie tvrdených investícií do sporných nehnuteľností, resp. na preukázanie úhrad splátok úverov za odporkyňu. Mimo tvrdenia týchto skutočností si však navrhovateľ inú dôkaznú povinnosť nesplnil, a teda to, že okresný súd napokon upustil od výsluchu navrhovateľa, nemožno považovať za odňatie možnosti navrhovateľovi konať pred súdom, nakoľko povinnosťou súdu nie je vykonať všetky označené dôkazy.

Podľa ustálenej právnej teórie a súdnej praxe je sporové konanie ovládané prejednacou zásadou, v zmysle ktorej tvrdiť skutočnosti, navrhovať na ich preukázanie dôkazy, je vecou účastníkov konania. Účastník má jednak povinnosť tvrdenia, ako aj povinnosť dôkaznú (§ 120 ods. 1 prvá veta O.s.p.). Táto skutočnosť ale neznamená, že zákonná úprava sa zrieka zásady materiálnej pravdy. Uvedená zásada ako protipól zásady formálnej pravdy je vyjadrená v ust. § 153 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti. Podľa § 120 ods. 1 druhá veta O.s.p. súd má právo rozhodnúť, ktoré z označených dôkazov vykoná. Nevykoná dôkazy, ktoré nie sú pre posúdenie veci relevantné a nemôžu smerovať k zisteniu skutkového stavu. Ich nevykonanie musí v rozhodnutí odôvodniť. Na druhej strane je povinný vykonať navrhnuté dôkazy, ak sú právne relevantné a ich vykonanie je nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. To, či súd vykoná dôkazy označené účastníkom konania, nie je ľubovôľou súdu, rozhodujúce je zistenie, či skutkové závery vyplývajúce z vykonaného dokazovania umožňujú záver, ktorý v konečnom dôsledku bude zodpovedať cieľu sledovanému v § 1 až § 6 O.s.p., v zmysle ktorých je potrebné vykladať ustanovenia O.s.p.. Iba súdny proces, ktorý bol v súlade so základnými ustanoveniami O.s.p., je možné označiť za konanie zabezpečujúce právo na súdnu ochranu. Za súladné preto nemožno označiť nevykonanie dôkazu, označeného účastníkom konania, ak je nad všetky pochybnosti zrejmé, že môže mať rozhodujúci význam pre zrejmenie skutkového stavu zodpovedajúceho objektívnej pravde.

V nadväznosti na uvedené sa odvolací súd stotožnil s postupom okresného súdu, pokiaľ vo veci rozhodol bez toho, aby vypočul navrhovateľa, nakoľko ani jeho výsluch bez označenia a predloženia ďalších dôkazov, svedčiacich o vykonaných investíciách do nehnuteľností a o tom, že uhradil určité finančné čiastky na úvery odporkyne, bez ďalšieho nie je spôsobilý nad všetky pochybnosti osvedčiť ním tvrdené skutočnosti, a teda ani jeho výpoveď nemohla mať a nemala rozhodujúci význam pre také ozrejmienie skutkového stavu, aby zodpovedalo ním tvrdeným skutočnostiam.

V nadväznosti na uvedené i odvolací súd zastal názor, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal jednak vloženie nimi tvrdených investícií do nehnuteľností a ani to, že zaplatil za odporkyňu určitú čiastku na jej úver v Prvej stavebnej sporiteľni, a.s., resp. že hradil splátky spoločného úveru v ČSOB, a.s..

Naviac pri vyporiadaní zrušovaného podielového spoluvlastníctva, ktoré súd vyporiadava podľa § 142 ods. 1 tretia veta OZ ako vyporiadanie v širšom zmysle na návrh účastníka je treba z hľadiska povahy nárokov a ich premlčania rozlišovať medzi nákladmi na nutnú opravu a údržbu vecí a nákladmi na opravu a údržbu vecí, ktoré neboli nevyhnutné, medzi nákladmi v bežnej záležitosti a v ostatných záležitostiach (§ 139 OZ), medzi nákladmi, s ktorými spoluvlastníci vyslovili súhlas alebo ktoré boli niektorým spoluvlastníkom vynaložené bez tohto súhlasu. Navrhovateľ tvrdil iba to, že vynaložil určité finančné čiastky ako investície do nehnuteľností, avšak nešpecifikoval, či sa jednalo o investície vynaložené na nutnú opravu a údržbu vecí alebo náklady na opravu a údržbu, ktoré neboli nevyhnutné, či išlo o náklady v bežnej záležitosti alebo v ostatných záležitostiach a či vôbec odporkyňa súhlasila s vynaložením investícií alebo boli vynaložené bez jej súhlasu. Tieto skutočnosti bol povinný navrhovateľ uviesť a označiť už pri rozšírení žalobného návrhu, tak aby okresný súd mohol posúdiť povahu ním uplatnených nárokov z vyššie uvedených hľadísk. Taktiež, pokiaľ tvrdil, že zaplatil za odporkyňu splátky na úver poskytnutý jej Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s., resp. na úhradu spoločného úveru v ČSOB, a.s., bolo jeho povinnosťou predložiť o tom doklady, resp. označiť dôkazy, ktoré by ním tvrdené skutočnosti hodnoverne súdu preukázali.

Uvedené skutočnosti navrhovateľ mohol súdu preukázať jedine predložením hodnoverných dôkazov, nakoľko iba svedecká výpoveď navrhovateľa by nepostačovala na to, aby nespochybniteľným spôsobom preukázal, že vložil investície do sporných nehnuteľností, ani to, že uhradil splátky úveru za odporkyňu označeným peňažným ústavom.

V nadväznosti na uvedené, v ostatnom sa stotožniac s odôvodnením rozhodnutia zo strany okresného súdu, odvolací súd toto ako správne, podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania osobitne nerozhodoval, nakoľko tým, že okresný súd si vyhradil rozhodnutie o trovách konania na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, o trovách odvolacieho konania rozhodne postupom podľa § 224 ods. 4 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.